

KRONIKK

SKJALG AABAKKEN
JOBBER SOM TEKNISK
INNOVATØR I AABAKKEN AS

Fremtidens smarthus tar eldrebølgen

HUSKER DERE FLYVEBILENE og husrobotene fra science-fictionplakatene fra forrige århundre? Hvor ble det av teknologirevolusjonen i hjemmet? Vi har fått oppvaskmaskin, mikrobølgeovn, TV, PC, strømstyring og internett. Alt er nytt og spennende, men kommer det noe mer?

Produsentene stirrer inn i krystallkula og ser at stilige produkter ikke sikrer inntjeningen fordi konkurrentene er like stilige. Derfor starter innovasjonskappløpet for å trygge bedriftens plass i fremtidens bolig. Utviklingsavdelingene må gå nye veier på jakt etter den maksimale brukeropplevelsen. Nå kan det synes som noen har funnet en snarvei.

ET EKSEMPEL ER hvitevareprodusenten Siemens nye hengende ovn: Når kalkunen er plassert på stativet under ovnen, heises stativet med fuglen opp i den varme ovnen. Når kalkunen er ferdig, senkes den ned og vips så var 22 lapper borte fra kontoen. Ovnene gjør mer for at vi skal kunne gjøre mindre. Et annet eksempel er moderne senger med stadig bedre sittefunksjon. Sengen beveger seg for at vi skal få optimal komfort uten å måtte bevege oss. Andre produkter går så langt at vi ikke engang trenger å tenke på hva som må gjøres: Selvgående støvsugere og gressklippere gjør jobben helt selv, og i fremtiden får vi rydderoboter som rydder gulvet for podens million leker.

HVOR KOMMER IDEENE til denne typen nye produkter fra? Ting tyder på at møbelindustrien titter hjelpemiddelindustrien i kortene. Denne industrien vokste frem i forrige århundre for å legge til rette for at funksjonshemmede kunne utføre daglige gjøremål på tross av sine hemninger. Spesielle brukerbehov har gitt mange innovative løsninger. Ergonomiske kjøkken med overskap som senkes for å komme til øverste hylle. Badekar med reclinerstilling og dør for enkel inn- og utstigning (hell ut vannet først). Reclinerstoler som reiser seg opp og setter seg ned sammen med brukeren. Senger som stimulerer blodom-

løpet mens vi sover. Alle disse produktene har eksistert i lengre tid.

Og nå har møbelindustrien funnet denne lille skattekista som de kan plukke spennende løsninger fra. Derfor vil vi se at mange nylanseringer på konsumentmarkedet er redesignede hjelpeprodukter.

ER DET OGSÅ FLERE GRUNNER til dette nye fokuset? Sannsynligvis. Eldrebølgen slår inn over vesten om få år. Da vil kanskje Siemens «unødvendige», men artige heve/senkefunksjon være akkurat det som skal til for at Helge på 87 år får laget seg et fjordlandmåltid uten hjemmehjelp. Så selv om utgangspunktet til produsentene nok er unike salgspoeng, kan resultatet bli at de samme produktene fungerer for alle mennesker. (les: design for alle)

Når det først er slik, hvorfor selger ikke norskproduserte hjelpeprodukter i bøtter og spann til folk flest all den tid de er så innovative? Jo, det setter prisen, en B2B forretningsmodell og en typisk «hjelpemiddeldesign» en stopper for. Hjelpeproduktene som installeres i dag er sjelden tilpasset dagens kravene til estetikk i hjemmet.

HVA BLIR KONSEKVENSENE av denne trenden?

- Våre hjem blir smartere. Produktene gjør mer og blir enklere å håndtere. Vanlige forbrukere får et enklere liv og funksjonshemmede og eldre trenger færre hjelpeprodukter.
- Internt i bedriftene styrkes «design for alle»-filosofien som et middel for å lage produkter med bedre produktopplevelser.

Hva så med den norske hjelpemiddelindustrien? Joda, vi har noen års forsprang som vi kan bruke for å posisjonere oss, men så er det første mann til eldrebølgen. Og den som ikke har designet da, - ja den faller i fra.

«Derfor vil vi se at mange nylanseringer på konsumentmarkedet er redesignede hjelpeprodukter.»